

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom došiljana:

Vse leto f. 1.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristo-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v namski ulici ter v Trstu, via Casserna, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi na se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Zastava podpornega društva.

V nedeljo, 6. julija, vršila se bo v Gorici nenavadna slovesnost, katere se udeleži, kakor znamenja kažejo, mnogo občinstva iz vse Goriške in iz bližnjih sosednjih dežel. Na prijaznem griču, kjer se proti nebu vzdiguje frančiškanska cerkev Device Marije, se blagoslovi omenjeno nedeljo zastava slovenskega bralnega in podpornega društva. Slovesnost se bo vršila na prostem zaradi obilne množice deležnikov, ki se pričakujejo izmed domačinov in sosedov. Kraj je za tak nenavaden obred prav sposoben; vzdignjen nad mesto pomaga človeku, da laže pozabi vsakdanje misli; obrasten s kosatimi lipami in kostanji, daje prijetne sence o poletni vročini; ločen od drugih gričev, ponuja lep razgled v mesto in na okolico.

Ta kraj si je izbralo društvo za blagoslovljenje svoje zastave, kakor je tudi svojo ustanovitev praznovalo na tem mestu. Razen veteranskega društva je podporno društvo prvo, ki priredi slovesno blagoslovljenje svoje zastave v Gorici, in razen ajdovskega podpornega društva je menila to društvo prvo slovensko društvo na Goriškem, ki da svojo zastavo blagoslovit. Torej bo ta slovesnost v resnici nenavadna in pričakovati je mnogo udeležitve. Prostor na Kostanjevici ni prevelik; zato naj se zunanji gosti in prijatelji, ki so dobili vabila, pridružijo društvu in vabljenecem, da dobijo prostora, ki bo za nje odmerjen. Mnogo naroda bo moralo najbrže le od daleč gledati, kajti prostori morejo sprejeti le neko število ljudi.

Z blagoslovljenjem zastave postavlja si društvo znamenje, pod katerim se bodo zbirali mnogobrojni društveniki; postavlja se ob enem pod varstvo božje in svojih patronov, sv. Cirila in Metoda, da bi nasloneno na višje pomoč krepko napredovalo. Pozno se je sicer ustanovilo to velevažno društvo, vendar bolje je pozno nego nikoli. Pred 20 ali vsaj pred 15 leti bi bili morali rodoljubi misliti na tako ustanovo, in zdaj bi imeli pred seboj že kosato drevo, ki bi na vse strani mogočno razprostralo svoje veje. Pozno so začeli rodoljubi delovati v tem oziru, vendar hvala jim, da so vsaj pozno začeli. Društvo napreduje prav dobro in uadejati se je, da popravi s hitro in krepko rastjo, kar je bilo prej zamujeno. Slavnost, ki se napravlja, bo gotovo dobro upihvala na razširjanje in utrjenje podpornega društva.

Rojaki iz Gorice, kakor tudi iz bližnjih in daljnih krajev naj se mnogoštevilno udeležijo te slovesnosti. Razen cerkvene slavnosti na Kostanjevici bo

ob 1 popoldne slavnostni banket v Katarinijevem vrtu, zvečer pa tudi tam slavnostna beseda, pri kateri se bo pelo, godlo in deklamovalo. Slovesnost, ki se pripravlja z mnogo skrbjo, naj bi bila društvu v rast in goriškim Slovincem v čast, vabljenecem v veselje in prijateljskim gostom v ožjo zvezo pri delovanju za dušni in gnotni napredek. Blagoslovljenje zastave naj prikliče ob enem blagoslov na društvo in njegove podpiratelje ter naj pridobi društvu zvestih zaveznikov v njegovem človekoljubnem prizadevanju. Rojaki iz širne Slovenije, počastite in razveselite svoje goriške brate pri njih izredni slovesnosti!

Deželni zbor istrski.

Kdo se ne spominja brezozirnega postopanja večine istrskega dež. zbora proti slovanski petorici in surovih napadov na slovanske poslance po ulicah poreških v minolem letu? Večina je razglasila volitev treh poslancev brez pravih razlogov neveljavno ter uničila njih mandate, dočim je poreška družba na galerijah poslancem sikala in žvižgala, po ulicah pa surovo jih napadala, tako da je bilo bivanje imenovanim poslancem v Poreči nemogoče ter so morali mesto zapustiti. Deželni zbor je delal potem s parno silo in bil je precej potem zaključen. Obče širila se je vest in mi smo za stalno pričakovali, da dobé slovanski poslanci, kateri so se osebno pri grofu Tuaffeji o postopanju večine pritožili, zadoščenje za razžaljenje njih narodnosti in za surove napade v Poreči. In ni li bilo z ozirom na druge dežele tako pričakovanje opravičeno? Kaj bi se bilo zgodilo z goriškim ali kranjskim dež. zborom, v slučaju, da bi bili Slovenci tako delali? Bi li bila dotična zbora tudi letos zborovala v tedanji sestavi? To naj veruje, kdor hoče, mi ne moremo tega verovati; prepričani smo, da bi bile poslednce tega ali drugačnega postopanja za Slovence vse drugačne. Pripoveduje se, da je bilo celo mesto deželnega predsednika barona Winklerja v nevarnosti radi borbnih 600 gl., katerih ni hotela večina kranjskega deželnega zbora začetkom privoliti, dasi bijejo zahtevani novci v obraz vsem pedagogičnim načelom in zdravemu umu. Kaka razlika med istinitimi odušaji pri volitvah treh istrskih poslancev v poreški deželni zbor in med onimi pri volitvah v kranjskem velikem posestvu? Bi li bil deželni zbor kranjski še zboroval v svoji tedanji obliki, da je one

volitve ovrgele? Odgovor na to je prav lahek. Toda pustimo ta razmišljanja, ki se nam nehoté silijo, in povejmo dalje, da je istrski deželni zbor ostal, kakoršen je bil, le slovanski poslanci morali so zopet pred svoje volilce, kateri so jim dali zadoščenje za vse neveljavnosti in bridkosti v Poreči, kajti voljeni so bili jednoglasno, nasprotniki se niti niso upali na bojišče. Surovi napadi na slovanske poslance odprli so oči tudi onim hrvaškim in slovenskim Istranom, katerim so jih prej bile zaslepile sladke besede laških gospodov. A še drugo korist doneslo je lansko postopanje italijanske večine proti Slovanom. Pripoznati so morali Hrvatoma pravico najbrže iz bojazni pred nasledki, ki bi nastali, ako bi struno preveč napeli, da smejo v deželnem zboru tudi slovansko govoriti; mirno so poslušali hrvaške govore poslancev Laginja, Spiničiča in drugih. Glavarjev namestnik dr. Amoroso, kateri je lansko leto prvi zapustil dvorano, ko je g. Laginja hrvaško začel govoriti, je letos izjavil, da italijanska večina noče zavirati slovanskih poslancev, da govorijo v svojem jeziku, toda dodal je, da se večina ne bode ozirala na njih predloge in zahteve, objavljene v tem jeziku, ker ga večina ne razume. Iz tega je razvidno, da malo po malo se ohladi tudi prevroča kri dr. Amorosa in njegovih sodrugov, da si še zmiraj la z veliko silo brzda jezo zoper Slovana in vse, kar po slovanstvu diši. Pridejo časi, ko bo dr. Amoroso še mirnejši postal, hladnokrvno poslušal in pretresoval predloge slovanskih poslancev v istrskem deželnem zboru. Razumemo, da je Italijanom težko pri sreci, ko morajo priznati, da v Istri živijo tudi Slovani in ne le sami Italijani, kakor navadno v svet trobijo; a scasoma bodo morali priznati, da je celo velika večina prebivalcev v Istri slovanska; resnica pride vedno na vrh.

G. poslanec Laginja je govoril o nekaterih vprašanjih tudi italijansko, misleč, da se bo večina na njegove temeljite razloge ozirala; toda učinek je bil jednak učinku hrvaškega govora; večina mu ni odgovarjala in ne oporekala, a glasovala je, kakor da ni manjšine v zboru.

Gledé zborovanja samega nam je omeniti, da sti bili prva in druga seja odmenjeni navadnim formalnostim, ter da sti se vršili prav mirno. V tretji seja je poročal poslanec Venier po odobrenji volitev treh slov. poslancev o računu bratovščin za leto 1883, o računu za leto 1883 in proračunu za leto 1885. O zadnji točki prične se ostra debata, poslanec Laginja razpravlja krivice, ki se godé slovanskemu prebival-

LISTEK.

PREVŽITKAR.

Lužiški spisal M. Sporos; slovenski prepisal P.—ov.

Jaz sem iz neke doluje-lužiške (pustinske) vasi blizu pruske meje. Ranjki moj oče bil je tam učitelj; a imel je zelo težavno stanje. Plača je bila majhna, postranskih prislužkov, ki so jih imeli tovariši mojega očeta, ni bilo bi dejal nič. Vas je bila zelo uboga. Hiše so bile, kakor je to po večjem v pustinskih vaseh, v dveh dolgih v stah postavljene, ob desni in levi strani široke poti, ki je šla skozi vas. Vse hiše so bile tedaj še ilovnate se slamnato streho. Samo v sredi vasi stala je hiša napravljena z opeke. V njej je gospodaril Petráč Jurij. Bil je pa čudo popolen značaj ta stari Petráč, kakor smo ga imenovali. Jaz nisem poznal nijednega drugega srbskega (lužiškega) kmeta, katerega bi mogel le nekoliko njemu primerjati.

Ko so se sosedje hoteli tožiti mej sabo, pomiril jih je stari Petráč; ko so kmetje odlagali pot delati ali most popravljati, jih je on pripravil do tega; ko se je imela šola posuti, a kmetje niso hoteli dati denarja v popravljenje, je on znal svetovati. Ko se je bil zasul občinski vednjak sredi vasi, določil je stari Petráč, kedo ga ima kopati; dotični so bili sicer nanj nevoljni, a ipak so ga kopali.

Nijeden se pa temu ni čudil, kajti Petráč je bil, kar so tudi vsi dobro poznali, veliko modrejši nego vsi drugi skupaj.

Pa tudi stari Petráč je to prav dobro znal in bil je ne malo ponosen na svojo „dobro glavo.“ On nikedar nijednemu ni dejal: Bog pomagaj! nikedar ni šel v tujo hišo. „Saj pridejo tako k meni, ko me bodo potrebovali“, menil je.

Včasih je hodil k nam v šolo. Moj oče ga je zelo spoštoval: ker mu je bil Petráč zvest pomočnik v vseh potrebah in stiskah njegovega učiteljskega življenja.

Starega Petráča ded je bil nekedar tam nekje pri Zgorici — učitelj in krojač, kakor takrat ni moglo biti drugače. Petráčev oče je bil prišel potlej kot delavec v našo vas, a njegov sin Jurij postal je vsled svoje vztrajne redne delavnosti in s pomočjo nekaterih sto trdnjakov (tolarjev), ki mu jih je bila rajna žena sabo prinesla, pe malem najbogatejši kmet v vasi, če se sploh more govoriti o bogastvu na naši peščenici (produ).

Njegova družica (žena) je bila iz sosednje vasi. Ce je imel morebiti Petráč v svojem značaju preveč ostroti in robotosti, imela je Petráčka tega brez-dvojbeno premalo. Ona niti ni mogla biti drugega menenja, kakor njeu mož, kateri, kakor se mi zdi, vse svoje življenje ni pomislil na to, da je zakon zveza, v kateri imata obe strani jednako pravico. Petráčeva mati je bila dobra gospodinja; a zavo se jej

ni nikedo zahvalil. Petráč je bil prepričan, da v njegove hiše nema nijeden drug nijedne zasluge nego on. On je bil napravil iz pustine polje, on je bil kupil loke, napravil hišo ter nasadil ograjenico. „Zensko delo, rekal je včas, ni vredno počenega groša; to se vsak dan samo po sebi sne.“

A ravnal pa je se svojo Majdo — tako so rekali Petráčki — prav ljubezljivo. Bila je mnogo revnejša in slabejša, kakor so sploh srbske (lužiške) ženske; in od tedaj, ko je bila rodila svojemu možu malega Mihca, bila je vedno bolehn.

S tem Mihcem hodil sem jaz v šolo in bil mi je razen krčmarjevega Maksa najbližji drug. A uzroki Mihčevega tovarštva bili so drugi, nego pri krčmarjevem Maksu. Ta je bil sploh mirna, odkrita duša; a včasih se je tudi razsrdil, in pri tem je mogel hudo preteptati vsakega, tudi najboljšega tovariša. A bil je kmalu spet dober in prosil je potlej odpuščanja in ni nehal prositi svojo mater: jabolč ali orehov, dokler mu jih ni dala. In te je on vse donášal s ponižno prošnjo natepenemu tovarišu.

Petráčev Mihce pa je bil skrit, lažnjiv, neporeden dečko, ki nikedar nikogar ni tepel, a tudi sam jih, kolikor jaz vem, nikedar ni prijel, ker je znal vedno kako izrezati se z lažjo ali pa s kako zvijačo.

Naša mati me je vedno karala, kadar sem bil skupaj z Maksom; a pošiljala me je k Petráčevemu Mihcu. Zdi se mi, da je bilo temu povod Petráčovo bogastvo; mati ni hotela, da bi se jaz s krčmarjevem

stvu ter končuje: „Govori se in piše po novinah, da nam dajete Vi italijansko kulturo; dobro, gospoda, a jaz konstatujem, da vam jo drago plačujemo“. Laginja odgovarjata dr. Petris in dr. Amoroso, a on ju ostro zavrača. Večina se ne ozira na njegove razloge, nego odobri proračun po odsekovem nasvetu.

V četrti seji poroča dr. Mrak, da se vsprejme legat pokojnega dr. Filipinija, katerega je volil deželni. Predlog se sprejme, isto tako predlog dr. Fragiaco, da se odbije prošnja občanov Lanišča in 12 sosednih vasi, da bi se ločile od Buzeta ter osnovala svojo občino s sedežem v Lanišči. Za ta predlog govoril je poslanec Spintič v hrvaškem jeziku, a večina se nanj ne ozira. Na to ustane dr. Amoroso ter izjavi že zgore navedene besede; Laginja ga odločno zavrača. Dr. Costantini poroča potem o prošnji nekaterih Kastavcev za odcepljenje od občine in predlaga, naj se naloži deželnemu odboru, da zadevo natančno preišče in prihodnje leto primerne predloge stavi. Temu se upira Laginja, ker so v Kastvu vse druge razmere nego v Buzetu. Zamliči podpira Laginja in pravi, da je bila največja zmešnjava v občini takrat, ko so tam vladali komisariji, ki so bili tje poslani od deželnega odbora, a vse je bilo brez uspeha. V imenu šolskega odseka poročata Spintič in dr. Scampichio o raznih prošnjah, predlogi se brez ugovora sprejmejo, isto tako se sprejmejo nekateri manj važni predlogi finančnega odseka.

V peti seji stavi dr. Costantini dve jako važni resoluciji, da se v krajih, kjer bivajo Italijani in Slovani, ustanoviti po dve šoli, vsaka s svojim jezikom, in da se prepušča starišem svoboda, upisovati otroke, kamor jim drago. Temu se odločno protivi poslanec Spintič in predlaga, naj se podučuje v vseh šolah in v vseh letih v materinščini, ter da se le tam osnuje šola za drugo narodnost, kjer je postavno število otrok za to. Vse zastoni; večina je za vse gluha, kar prihaja od Slovanov.

V isti seji obravnaval se je tudi važni postavni načrt, po katerem se premenijo nekateri paragrafi občinskega reda. Laginja govori za svoje utemeljene razloge, a nič ne pomaga.

V zadnji seji sprejela je večina še zdravstveno postavbo za mesto Pulj, vladni predlog o kulturnem svetu in predružačbo volilnega reda po vladnem predlogu. Na to je bil zbor z živokliki na cesarja zaključen.

Tako je končalo drugo zasedanje tega zbora, v katerem se je začel prevrat na bolje vsled vedno večje zavednosti slovanskega istrskega prebivalstva.

Fomoč zoper vročnico pri kravah.

Našim kmetovalcem je gotovo več ali manj znana vročnica, ktera se pokaže pri kravah v prvih dneh ko storijo (Wurffieber) in ki izvira iz vnetja maternice in trebušnega droba, posebno trebušne kože.

Gotovo zadovolim čitatelje „Soče“, ako jim opišem to bolezen po dr. Bleiweis in po A. Schwelerji. Podvržena je boleznii posebno mlada živina, ktera je dobro rejena in krvi polna; pa tudi druga žival more ob omenjenem času to bolezen dobiti, ako se prehladi ali pa ako se jej daje naopasna piča. Včasih so pa tudi taka leta, da napada živino brez vsakega uzroka porodna vročnica. Spozna se bolezen iz sledečih znamenj: živina je pred malo dnevi vrgla (to je prvo, kar se mora zvedeti), stoji klaverno, glavo ima pobešeno ali celo statí ne more, včasih je nepokojna, kakor da bi jo klalo, včasih je vsa topa, kakor da bi nobenega občutka ne imela, omahuje se

Maksom „roč metal“. Stari krčmar je bil uboren, a miroljuben človek, naj si se je zval Maček.

Naše tovarštvo se je zelo ohladilo, ko nam je jela Kovačeva Jelica vsem trem jako dopadati.

Potlej sem prišel kmalu v učiteljske; kmalu je bila srbska Jelica pozabljena.

Dokončavši svoje skušnje bil sem nekoliko tednov doma. Zjutraj grem z očetom v sosednjo vas k maši, kjer mi gospod predpevec dovoli orgljati. — Zelo sem „se držal“, ko so vaščani glave skupaj stikali in o meni govorili. Domov gredé šel sem z Mačkovim Maksom, ki je bil kot narednik (feldvebel) na odpustu. Kovačeva Jelica, ki je tudi šla v družbi z nami, bila je vsa preslepljena od lepote, modrosti in močtva krčmarjevega vojaka. A Petračevega Mihe to ni motilo; na njegovem obličju bilo je jasno videti, da je Jelica njemu gotova.

Nekaj dni pred mojim odhodom na prvo učiteljsko službo pride stari Petrač k mojemu očetu in ga poprosi, da bi hotel biti kot priča zraven, ko bode „rihta“ pri njem napravljala prepodajno pismo in izgovarjala „prevžitek“.

Moj oče se ni malo ustrašil. Petrač, najmočnejši in najmodrejši mož v vasi, a oddati gospodarjenje, in na prevžitek, to mu ni hotelo v glavo. Stari Petrač pa ostane pri tem, da se je dosti nadelal in da lahko kedo drug gospodarí. Pri tem tudi pove, da bo kmalu poroka njegovega Mihe s Kovačevjo Jelico.

(Dalje pride.)

zadnjim koncem, gobec je vroč in suh, smrček suh, včasih z zobmi škriplje, ne je in gotovo tudi ne prežvekuje, žejo ima veliko, rogoví so zdaj vroči zdaj mrzli, sapa vroča, hitra in težka, žila jej hitro bije; blato je suho, gre poredko od nje, scavnica je rudečkasta, ali pa tudi bleđa; zadnjica je suha, vroča in rudeča, vime je večidel prazno, malokterikrat napeto. Znamenja na zadnjici, ki razodevajo notranje vnetje, so posebno važna. Ta bolezen je tako huda, da živino že v dveh dneh umori.

Ako mrtvo žival preiskujemo, najdemo znamenja vnetja in sneti v maternici, čevah in na trebušnej koži; razliva se sokrovica, voda ali mera po trebuhu; čeva in želodec (pri kravah posebno tretji želodec ali prebiravnik) so se suho, trdo pičo nabasani, večkrat je tudi po členih in ledijih in bližnjih delih razlita sokrovica ali mera.

Vselej je le malo upanja, da se živina ozdravi, ki je na tej bolezni bolna, naj počnemo karkoli hočemo, ker je ta ena najhujših boleznij, ktera zdravnikom vkljub poskušanj še ni natanko znana. Kadar se bolezen pokaže, se tako le zdravi: daje se živini večkrat, vsake tri ure, lanenega ali laškega olja po en maslec, kteremu se dodá 4 lote dvojne soli; kmalu pa je treba namesto dvojne soli dati kvintelje kalomela.

A. Schweler pa piše v kmetijskih letopisih sledeče: kakor je težavno, največkrat tudi nemogoče, pri domačej živini porodno vročnico ozdraviti, tako je zopet lahko to nevarno bolezen zaprečiti. Ta gospod pripoveduje, da je bil sirar v sirarnici, kjer je imel 60 krav, od kterih je vsako leto najmanj ena poginila za porodno vročnico, dokler mu ni neki stari praktični kravar povedal sledečega sredstva. Kravi se mora dati 2 ali 3 ure, potem ko je storila, pol litra navadnega olja. Tudi ni težavno dati kravi to zdravilo; prime jo en možak z obema rokama za dolenji in gorenji gobec, a drug ji vlije olje v grlo. Po tem zdravilu ni se potreba več za kravo bati ter se jej more podati navadna hrana in piča. G. Schweler pravi, da odkar ve za to zdravilo, a to je od l. 1869. do danes mu še ni poginila nobena krava za to boleznijo. Jako izkušeni dr. Bleiweis in Schweler se ujemata gledé zdravila, ktero se ima dajati porodnim kravam, ali s časom pa ne. Bleiweis svetuje to sredstvo, kadar se bolezen pokaže, a Schweler ne čaka bolezni, ampak dá vsakej kravi tri ure potem ko se je otečila olja in, kakor potrjuje njegova mnogoletna praksa, vedno s prav dobrim vspehom. Jaz sem bil trikrat pri te vrste bolezni, kjer sta bila tudi dva živinska zdravilnika pričujoča, a pomagati nista mogla zdravnika nič; obe kravi poginili sti v dveh dneh. Pazite torej, dragi kmetovalci! ter podajajte vsakej kravi po oteplenju dotičnih zdravil, kakor dela ta praktični mož. S tem priprostim sredstvom obvarujete svojo žival te hude bolezni.

—č.

Dopisi.

Izpod Čavna, 26. junija. — (Ponosni bomo!) Da lastni otroci svojo mater tepejo in ji obleko z života tržejo, je pač strašno in neodpustljivo. Stritarjeve besede, da „Slovenci nismo imeli narodnega ponosa, ker bito bil beraški ponos“, ki žali in sramoté ves slovenski narod, dregnele so hudo tudi zveste podčavenske in vse vipavske Slovence. In koga bi na take izjave ne grabila jeza? Sramota zakličemo in groza! Sramota, da kaj takega zine lastne matere sin, groza, ker to ne kaže toliko kratkovidnosti, kolikor veliko več le golo nasprotovanje.

Za milega Boga! Kaj bi počel očka Bleiweis, ako bi bil še med živimi! — Se ne pravi li to, sramotiti narod pred vsem svetom? Slovenski narod nima torej nič, zaradi česar bi smel biti ponosen? Je li res tako reven, ubožen, „beraški“? Kaj pa daje prav za prav narodu ponos? Morda le njega število, bogastvo, plemenitost? Nikakor ne. Mislim, da glavni povod „ponosa“ je ta, da se je narod vkljub vsej protivnosti drugih narodov, vkljub boju in zatiranju vendar le ohranil, da je ostal močan, krepak, samosvest ter da goji in lika svoj jezik. In kar to zadene, nima pač noben narod vzroka biti tako ponosen kakor naš. Ves svet se čudi, da je mali naš narod ostal še živ in da ni ugonil za vekov veke. Narod slovenski postal je to, kar je, sam po sebi, in si je s svoj močjo priboril to, kar ima. V to ni imel nikdar in nikoli pomagašev, ampak vedno le protivnikov. In zdaj naj kdo pride in naj reče, da Slovenec ponos je le beraški ponos! Bravissimo! Kako je mogel vendar g. St. svoje dni prepevati tacemu beraškemu narodu? kako njemu na čast sonete skladati? To je pač pod dostojnostjo, rekel bi Nemec.

In stopimo še dalje. Ni li slovenski narod sin slavne matere, broječe čez 90 milijonov sinov in hčera? Ni li slovenski narod veja onega ogromnega debela, ki je že v najstarejših časih bilo veliko, imenitno in častitljivo? ni li slovenski jezik brat onih slovanskih jezikov, ki so na široko in dolge razširjeni po

svetu? Ne piše li že davno pred Kristusom (203-122) živeči pisatelj Polybij o slavlanskega narodu kot o „starodavnem narodu“? Da molčim o drugih prednostih, slavlanskemu narodu in jeziku podeljenih po cesarjih in kraljih raznih časov, prašam lahko prav p o n o s n o, kteremu narodu in jeziku je sv. katoliška cerkev skazovala vselej večjo čast in veljavo ko slavlanskemu? Biti sinovom takega naroda, ne šteje mo si v sramoto, ampak v veliko čast in smo lahko ponosni pred vsem svetom. In ta ponos je li morda beraški, in ne pravi narodni ponos? ne popolnoma in vsestransko opravičen? „Slovenski narod je prihranjen za posebne namene“, rekli so slavno vladajoči, Slovane srčno ljubeči sv. Oče Leon XIII., v svetovno znani svoji enciklici „Grande munus“. Slovenci! nimamo li uzroka, da smo ponosni?

Ne obračajmo, za milega Boga, orožja proti lastni materi, ne zaničujemo se sami in ne dajmo se zlorabit nasprotnikom. Naj zgine enkrat od nas nesrečna tista nesloga in prepir, ter mesto tega združimo se za boj, kojega imamo od vseh strani, ter „z družinimi močmi“ delajmo za dragi nam narod. Ne delajmo veselja našim nasprotnikom s tem, da bi se med seboj ravsali in drug drugega izpodrivali.

Kjer se dva prepirata, smeje se tretji. Bodimo ponosni na svoj narod in ponos ta naj nas druží, krepi, povzdiguje ter daje srčnost, da damo vse in žrtujemo za vero, dom in cara. Stara vera naj velja in stari nauki starih pesnikov. Kako je pel naš stari Koseski v starih „Novicah“? „Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi petli“ in „Biti slovenske krvi, bodi Slovenceu ponos!“ To je naše gaslo. Mladi pesniki naj nam čistijo jezik in gladijo njegovo obliko, ali našega narodnega ponosa naj se ne dotikajte!

Iz Brd, 26. junija. — Podučno predavanje o kmetijstvu, ktero je bil napravil „Slovenski jezik“ v Biljani dne 22. t. m. po svojem odborniku g. Antonu Jakončiču, posestniku iz Slovrenca, bilo je sicer prav zanimivo, toda poslušalcev je manjkalo, zlasti kmečkih. Ni pomagal ni razglas ni oklic pred cerkvijo; naše ljudstvo nima veselja do resnega poduka. Zalostna prikazen! Kdaj bo bolje? Ako se kje napravi ples, vse hiti tje, dasi si kvarijo zdravje in praznijo žep pri njem. Rodoljubi, ne strahite se te nevske prikazni! Vstrajajte v začetem delu? No-site svetlobo, da se tema razžene! Bo že bolje. Napravite „besedo“, kakoršno je bil priredil „Slovenski jezik“ predzadnjo nedeljo minolega pusta. V tem znamenji zmagate laže. Kaka udeležba je bila oni dan! Naprej!

Iz Števerjana, 27. junija. — Rodila se je misel med delavci v vinogradu g. barona Tacca, da bi se napravila „Katoliškemu bralnemu društvu“ zastava. Prav lepa misel, ali kako jo izvesti? No, to že ne pojde tako lahko, rečejo nekateri; drugi pravijo: škoda za besede, to se nikoli ne zgodi; tretji se pridružijo drugim in tako je minul dan. Ko se drugi dan zopet delavci pri delu snidejo, začne se zopet razgovor, najprej o trtnih plemenih, o katerih se je moralo vsak dan govoriti po pol dneva. Po tem se prične govor tudi o zastavi, danes pa že bolj živo. Nekdo reče: veste kaj, fantje? če vam je res mar, da se zastava napravi, naredimo tako le: jaz dam 2 gl.; drugi se oglasi: jaz tudi eden; in zopet tretji: jaz tudi eden itd.

Prav v tem času skliče predsednik g. I. Jug odborovo sejo dne 6. januarja. Po končanem dnevnem redu popraša predsednik, ali ima kdo še kaj govoriti. Oglasi se Štefan Makuc in govori blizu tako le: Spoštovani odbor! vsako društvo, ki se ustanovi, omisli si prej ali pozlej zastavo, pod katero se zbira pri vsaki priložnosti. Jaz si štejem v dolžnost, da predlagam spoštovanemu odboru, naj bi tudi na to stran svojo skrb obrnil, da bi namreč napravil društvu društveno zastavo. Tukaj se prične živahna razprava. Potem reče g. predsednik: kako pa denar dobiti? Predložnik prime zopet besedo in razloži svojo misel tako, da naj se napravi zapisnik radodarnih donoskov, s katerim naj se začne denar nabirati. Odbor sprejme ta predlog enoglasno in izroči nabiro g. Štefanu Makucu. Za nekaj časa potem prične se nabira v že omenjenem vinogradu in podpisali so:

Štefan Makuc 2 gl., Anton Terpin 1 gl., Štefan Klede 1 gl. 20 kr., Miha Paljavec 1 gl., Miha Klede 1 gl., Anton Komec 1 gl., Alojzij Gabrovac 1 gl. 50 kr., Karol Klanjšček 1 gl., Anton Gregorič (oskrbnik) 1 gl., skupej 10 gl. 70 kr. Daljnih darov se nadejamo in za gotovo pričakujemo.

Iz naše vasi na Cerkljanskem, dne 12. junija. — Ko sem prejel v roko 22. številko letošnje „Soče“, začnem citati dopis s Cerkljanskega, s katerim je dopisnik mahnil na Poličane. Tedaj sem tudi jaz pobožal svoje brke, prijel sem pero v svojo trdo roko in začnem drsati.

Dragi mi dopisnik, ni mi volje odgovoriti ti na vsak stavek, ker bi bil dopis preobsežen, ampak le

na nekatere besede, ki izvirajo iz nepremišljenosti in se ne ujemajo popolnoma z resnico.

V zgore omenjenem dopisu je bilo čitati, da v poliškem vikarijatu ni edinosti in porazumljenja. To Poličanom ni bilo znano. Evo ti dokaz. Za poliškega vikarja se je zgotovilo pismo 26. julija 1862. Na tem pismu so bili vsi Rečani podpisani; tisti krat je bila edinost. 16. marca 1879. so Poličani napravili prošnjo na namestništvo v Trst in na prošnji je bilo tudi 7 posestnikov z Reke podpisanih. Enako so Poličani napravili prošnjo za duhovnika na svetlega cesarja 11. septembra 1882. in tu so bili podpisani tudi nekateri z Reke, iz Laharna in iz Lazev. Tedaj je razvidno, da dopisnik nima za podlago resnice.

Tudi je bilo čitati, da na prošnji do knez nadškofjskega urada ni bil nobeden Rečan podpisan; tega tudi ni bilo treba, ker je bilo preteklo komaj mesec dni, odkar so bili vsi zgoraj omenjeni podpis v knez nadškofjskem uradu. V omenjenem dopisu je bilo dalje čitati, da je Reka največja vas. Tukaj je treba misliti ali, je dopisnik začel šteti pri Dolenji Tribuš do Reke ali z Reke do nemške Idrije, ali pa je iz poliškega vikarijata, da šteti ne zna. Tu mi ni volje omenjati, koliko številko imajo Police in koliko Reka; to že vsak kdo ve.

Dopisnik je tudi omenil, da Reka noče nič vedeti za poliškega vikarja; pa tudi Poličani nič ne vejo zanj, kje da je in kod da hodi. Tudi Poličani so in bodo le pri stari fari v Cerknem, kakor poprej, dokler ne bodo imeli duhovnega pastirja v svoji sredi.

V zgore omenjenem dopisu je bilo čitati, da imajo Rečanje konje in kočije. To je resnica, štiri so; pa en sam stoji na vseh štirih nogah, drugih ne omenjam. Dopisnik je tudi omenil, da se v Cerkno k službi božji lahko peljejo in nazaj pripeljejo. To je res lepa reč v materijalnemu obziru, ali v dušnem obziru to gre vse drugače. Resnico ti povem, da so na Reki otroci še manjše podučeni nego v Policah. Ni lepo bahati se neprimišljeno, da Rečanom ni mar za poliškega vikarja. Poliški vikarijat je fastioziran čez to največjo vas Reko na 25 gold. a. v.; vso drugo duhovniku zapisano plačo bodo plačevali Police, Laharn in Laze. Še le ponosni bi Rečani smeli biti, da so s Poličani v enem vikarijatu.

Dopisnik je omenil, naj bi se v tem obziru ne pritoževali več. Jaz mu odgovorjam, da prosili so in prosili bodo. Ako je božja previdnost sklenila, da Poličani dobijo svojega vikarja, je dobro, ako ne, naj bo kar Bog hoče. Da bi se ne smeli več pritoževati? zakaj ne? To dopisnika gotovo nič ne stane in to lahko sam spoznava, da v šolskem in duhovskem obziru imamo enake potrebe.

Grapar.

Iz Cerovega, 19. junija. — Mesec junij sme po vsej pravici imenovati se rožnik, kakor so ga imenovali naši stari. V resnici zasluži to prekrasno ime, kajti prinesel nam je rožo, ki je začela rasti in razcvitati se prav v tem meseci. Ime jej je „Sloveuska čitalnica“. Upamo, da je v resnici duh božji navdihnil njene osnovatelje in ude, katerih je do sedaj uže nad 60. Naj bi bili v resnici vneti in delavni za narodno stvar.

Visoko c. k. namestništvo v Trstu blagovolilo je z dnem 16. maja t. l. potrditi v ta namen napravljena pravila. Željuo so pričakovali udje dneva, kateri bi se sešli. Drugi biokostni praznik, t. j. 2. junija, sklical je začasni odbor društvenike v zbor, kateri je izvolil stalni odbor, v katerem so sledeči gospodje: Jožef Lorenzon predsednik, blagajnik in poslovodja; Jakop Blažič podpredsednik; Peter Luvin tajnik; dalje: č. g. Jožef Pavletič, Anton Princič, Janez Makuc in Andrej Pirih. Kot namestniki so izvoljeni Janez Terkuč ml., Anton Princič ml. in Janez Koršič.

Ne ustrašimo se dela, ki smo si ga naložili, ampak krepko delujmo, da si um obistimo in oblažimo srce.

Iz Barke pri Divači, 2. junija. — Draga mi „Soča“! Uže dolgo časa nisi iz naših zanemarenih hribov v svoje predele nič sprejeala. Prosim te, natisni sledeče vrstice! Veliko veselje nam je bila pretekla pomlad naredila, kajti upali smo prav dobro letino, posebno sadja; a žalibože naš up je splaval po vodi ali prav za prav po zraku, ker so nam nesrečni mrčesi češnje v cvetju popolnoma pojedli in uničili; češpe so prav lepo cvetle, a malo se je obdržalo; ja-bolk bo malo; seno je slabo kazalo, a razveselil nas je binkoštni dež, tako se bo košnja poboljšala. Pa tudi naš prečastiti dušni pastir g. Janez Kravanja, nas je razveselil, ko je stopil prvi krat na leco in tako božjo besedo razlagal. Z veliko pazljivostjo so ga ljudje poslušali; od tujcev se je slišalo govorjenje: to je duhoven prve vrste.

Tudi mi častitamo, da je res duhovnik prve vrste. Lepo se vedejo v cerkvi in zunaj cerkve; mi imamo, kar tiče dušnega pastirja, rajsko življenje. Pa ne samo v cerkvi, ampak tudi v poljedelstvu kaže se možaka. Kaplanski vrt so tako okinčali, da je veselje gledati ga.

Ker sem omenil dušnega pastirja, omeniti mi je

tudi šolski stan. Po Barki se je raznesla govorica, da namerava slavni c. k. šolski svet sežanski zidati v poslopji Toneta Čeperja novo šolo, katera bi stala 500 gl. a. v., pa to samo za 10 let, potem bi ostala šola lastnikova. Tu nekateri mislijo in tudi g. predsednik T. Č. misli, da bi bilo bolje kupiti katero hišo. Zdaj so tri na prodaj na Barki. Ena mi je znana; stala bi 1200 gl., poprava in stanovanje za gospoda učitelja še 200 gl., vкуп bi stala 1400 gl. a. v. Potem odpade odškodnina gospodu učitelju in šola bi bila lastnina slavnega c. k. šolskega sveta v Sežani.

Politični pregled.

Notranja politika miruje. V štirih deželnih zborih, ki so letos poslovali in še poslujejo, vrši se vse dokaj mirno in ne daje povoda posebnim razporom. Jeden, namreč poreški, o katerem poročamo na drugem mestu, je nepričakovano hitro zaključen. V zvezo s tem stavlja „Tr. Zeitung“ tudi premeščanje „Slovanom nevšečnega“ glavarja Elluschegg-a z otokov v Pulj. — Močno zanimajo politike priprave za volitev v moravski deželni zbor. Pri pregledu volilnikov pokazalo se je, da je bilo v prejšnjih letih mnogo volilcev, večinoma židov, po krivici upisanih med volilce, dočim je bilo več Čehov izpuščenih. Ker se je sedaj ta krivica popravila, je velik krik in vriš po ustavovernih listih.

Zanimive in tudi politično pomenljive so vaje našega pomorskega brodnštva, ki se vršé te dni pred Trstom, Puljem in Reko, h katerim dojdeta tudi presvitli cesar in cesarjevič. Vaje stanejo mnogo no cev, a nikdo noče verovati, da se izdajejo ti novci le radi lepšega. Belgija je obrnila Bismarku hrbet, kakor smo že zadnjič poročali; zveza med Anglijo in Francijo postaja vedno tesnejša, v Italiji sili vedno bolj na površje nevolja zaradi zveze z Avstrijo in Nemčijo, ker ti državi ne pritiskati dovolj, da bi Italija pridobila novih provincij v Afriki; vrh vsega povzdiguje irredenta vedno predrznejšje svojo glavo; torej treba biti pripravljenim, da sprejmemo dostojno „prijatelja“.

Volitve na Ogerskem so končane; vlada ima za se večino, a zdi se, da je ni posebno vesela. Minister Tisza baje premišljuje že, kako bi omejil svobodo tiska in svobodo govora v državnem zboru. Zgubil je najbolje svoje privržence, a od nasprotnih strank voljeni so najboljši in najodločnejši možje in to skrbi gospoda ministra zelo.

Hrvatski sabor je končal splošno debato o financah. Starčević je pri tej priliki hudo razsajal, bil je od predsednika večkrat pokaran.

Vznemirjoča vest razširila se je te dni iz Tulon-a na Francoskem; v tem mestu pokazala se je kolera. V to mesto odposlana komisija je gledé bolezni različnih mislij; jedni menijo, da je to azijska kolera, drugi pa, da je le slučajna, ki se ne bo širila. Meščani bežijo iz mesta.

Prepir med Anglijo in Francijo se najbrže poleže; povod temu prepiru bilo je egiptovsko vprašanje, ki se najbrže na posebni konferenci za obe stranki ugodno reši. Dotične pogodbe so se že predložile zborom v Parizu in v Londonu. Po tej pogodbi med angleškim ministrom Gladston-om in francoskim Ferry-jem zapustila bi angleška posadka s 1. januarjem l. 1888 Egipt, ki bi postal potem neutralen, sueški prekop pa sloboden. Egipt, ki je sprva razdvojil imenovani vevlasti, bil bi tedaj povod njih prijateljski zvezi; to zbuja veliko nevoljo nemškega kanclerja Bismarka in nemških listov. Nebo se jasni!

Da bi se poravnal bolgarsko-srbski prepir, sešli so se zastopniki nemški, ruski in avstrijski v Nisu, kjer biva sedaj srbski dvor in srbska vlada. Od Bolgarije se baje zahteva, da ukaže srbskim ubežnikom preseliti se v vzhodnu Bolgarijo.

Domače in razne vesti.

Ilustrijski knez nadškof Alojzij obiskuje sedaj cerkve na Krasu ter delj sakrament sv. birme.

29. t. m. bo v Rifembergu, 30. v Dornbergu; zvečer pride domov ter odide drugo jutro, 1. julija, v Gaborje pri Mirnu in v druge duhovnije devinske dekanije.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici blagoslovi 6. julija t. l. svojo zastavo. Napovedana slovesnost se ne prenese, naj bo vreme slabo ali dobro. Društva, ki se želijo korporativno (skupno) udeležiti svečanosti, naj se o pravem času oglašé, da se naznanijo vladi. Rodoljubi, ki se udeležé banketa, naj pošljejo odboru prej ko mogoče 2 gld.

Petnajsti izkaz radodarnih doneskov za zastavo „Slovenskemu bralnemu in podpornemu društvu v Gorici.“ Vodopivec Andrej 50 kr.; č. g. Marušič Andrej 1 gl.; Grusovin Jožef 2 gl.; Nemec Peter 20 kr.; Franc Leban 1 gl.; č. g. S. G. 2 gl.; S. K. 70 kri; Škol. 50 kr. Vкуп 7 gl. 90 kr. S prejšnjimi razkazi vred 338 gl. 40 kr.

Deveti izkaz radodarnih doneskov za trak zastavi „Slovenskemu bralnemu in podpornemu društvu v Gorici.“ Gospodična Nežka Ferfolja 50 kr.; gospa Amalija Sinigoj 1 gl.; gospa Šantelj 2 gl. Vкуп 3 gl. 50 kr. S prejšnjimi razkazi vred 118 gl. 50 kr. Jušt Vuga.

Deželni zbor goriški deluje jako počasi; do zdaj se je rešilo še prav malo reči: izmed odsekov dela največ finančni odsek. Poročila o bolnišnici in gluho-nemnici se niso še razdelila v javni seji. Konferenca (pogovor) o preustrojenji gluho-nemnice je trpela 4 ure; poslanci bi se bili skoro skr... so jako burno debatirali. Pozneje so si ogledali zavod gluho-nemov, kakor prej obe kmetijski šoli. Prihodnja seja (5) bo v ponedeljek 30. junija z naslednjim o 5. uri pop. dnevnim redom:

Poročila finančnega odseka: o računskem sklepu šolskega zaloga za l. 1883., o proračunu istega zaloga za l. 1885., o računskem sklepu dež. občinskega in gospinskega zaloga, zaloga za bolne in ranjene vojake, gozdorejskega zaloga, Wardenberških študentjev, deželne gluho-nemnice in deželnega zaloga za l. 1883. — o računu gledé depozitov in tujega denara leta 1883. in o predlogu dež. odbora zastran vojaške bolnišnice v Gorici.

Poročila peticijskega odseka o prošnji Petra Michellina, da se mu povikša podpora iz zaloga za ranjene in bolne vojake.

Poročila dež. odbora o načrtu postave zastran razdelitve občinskih zemljišč Selskih in o načrtih postave zastran razdelitve obč. zemljišč v Planini, Gorenjih in Dolenjih Novakah.

Pismene skušnje zrelo sti dovršile so se že na tukajšnjem c. k. gimnaziji in na realki; ina c. k. učiteljski začnejo pa še le prihodnji četrtek.

Duhovske premembe. Preč. g. Franc Sedelj, profesor bogoslovja v Gorici, dobil je 25. t. m. naslov doktorja sv. pisma na vseučilišči na Dunaji. — Umrl je Jožef Nanut, župnik v Sv. Kancijanu pri Renkah; župnija je razpisana do 30. julija. — Č. g. Andrej Kravanja, vikar v Soči, pojde kot župnijski oskrbnik v Nemški Rut. — V Trento pride kot vikar dosednji kaplan v Bolci, č. g. Franc Kravanja. — Na njegovo mesto je namenjen č. g. Franc Pipan, do sedaj duhovni pomočnik v Ročini. — Č. g. Anton Bodigeli, vikar v Rutarsu in imenovani župnik za Muscoli, se je odpovedal zadnji službi.

Bratovščina vednega češčenja sv. R. T. priredila je, kakor smo zadnjič omenili, razstavo cerkvene oprave, katero so dobile ubožne cerkve, ki so se za njo oglasile. Razstava je pokazala, da vodstvo bratovščine se prizadeva, ustreči ob enem zahtevam cerkvene umetnosti in potrebam revnih cerkva. To je pa le tedaj mogoče, ako pristopi mnogo udov temu društvu in se redno plačuje mala letnina. Lepi letošnji napredek naj služi torej gg. poverjenikom v spodbudo, da bodo delali s podvojeno marljivostjo za prelepi namen te bratovščine. Cerkevno obleko so dobile letos naslednje cerkve: Staranzano bel plašč — Lokva bel plašč — Medana bel plašč (proti doplačilu) — Osek bel plašč — Sv. Peter ob Soči in Grgar bel plašč — Gaborje dve beli dalmatiki — Šmarje obramni prt — Kamno obramni prt (proti doplačilu) — Bilje obramni prt — Batuje zagrinjalo pred sv. R. T. — Idrija na Bači bursa in plašček sv. R. T. — Cerniče plašček za ciborij — Flumičel 2 beli štoli in 1 črna — Nemški Rut štola na 2 strani, korporali itd. — Volče črna štola — Ponikve štola na 2 strani — Podsabtin 2 štoli — Trenta blazini za oltar — Libušnje 2 blazini — Št. Viška Gora 2 blazini — Ravnica antipendij (prt pred oltarjem) — Scodovaca antipendij — Roče mašna srajca — Ročinj mašna srajca — Rifemberg 2 srajci — Drežnica 2 srajci in 2 roketa (kratki srajci) — Pevma 1 srajca — Vertojba 2 roketa — Otalež 2 roketa — Pervčina tapet (preproga) pred oltarjem. — Vsi dohodki so znašali v preteklem letu 812 gl. 34 kr., stroški pa 810 gl. 5 kr., torej ostaja 2 gl. 29 kr. Natančnejši račun sa še objavi. — Č. gg. cerkveni oskrbniki, ki želijo za svojo cerkev v prihodnjem letu kak dar, naj se oglašijo v dveh

mesecih po razstavi ali vsaj do konca septembra ali začetek oktobra s pismeno prošnjo pri odboru, ker ustna priporočila ne zadostujejo. Vsa pisma, prošnje, prošnje, pošiljajte denara itd. naj se napišejo na društveno tajnico, gospo Elvénich rojeno Bresciani, Corso Francesco Giuseppe, v Gorici.

Imenovanja. Ministerski namestnik tajnik Karol Truxa imenovan je okrajni glavar na Primorskem; namestništveni tajnik Paskval Rosetti v Trstu dobil je naslov in karakter okrajnega glavarja.

Nedolžni spoznani so pri tukajšnji porotni sodnji vsi tisti ljudje iz kobaridske okolice, ki so bili toženi zaradi ponarejanja denara. Ubogi ljudje so sedeli 16 mesecev v preiskovalnem zaporu. Kdo poplača njih zgubo časa in blaga? Nadejamo se, da nova postava bo pomagala tudi v tem. Zdravniki so izrekli, da je bil zmešan tisti, ki je te ljudi ovadil.

Vojaške vaje bodo letos v Št. Petru na Krasu, kakor navadno, pozneje pa na Gorenjskem v večji meri. Udeležijo se jih, kakor pravijo, tudi naši brambovi, ki bodo spadali od zdaj naprej pod ljubljanski brambovski polk ali regiment. Brambovcev bo štela država 22 polkov; ljubljanski polk bo imel batalijone: ljubljanski, novomeški, goriški in pazenski (v Istri).

Morska bitev za poskušnjo bila je 25. t. m. pri Trstu. Bojne ladije so se ločile v dve vrsti, kakor da jih je polovica naših, polovica pa sovražnih. Velikim ladijam pomagale so torpednice, ki so velikanom nevarne in smrtonosne. Prizor je bil za navzoče gledalce jako zanimiv. Več Lloydovih in drugih parnikov peljalo je mnogo gostov na morje, da so gledali ne navadno prikazen. Proti 11. uri dopoldne je bil boj končan; a ponavljal se bo še na drugih mestih jadranskega morja. Presvitli cesar in cesarjevi Rudolf pojeda v Pulj o kjer bota navzoča pri teh vajah. Ali so to le vaje ali tudi priprave ali oboje?

Učiteljsko društvo za Sežanski šolski okraj bo zborovalo dne 3. julija t. l. ob 9. uri dopoldne v Komnu Dnevni red: 1. Praktičen poskus. 2. Predsednikov pozdrav. 3. Prebere se zapisnik zadnjega zborovanja. 4. Kritika o poučevanju. 5. O popravljani pismenih nalog. 6. Volitev novega odbora. 7. Razni nasveti. K obilnej udeležitvi vabi Odbor.

Vest o novem poreškem škofu posneli so po „Soči“ tudi mnogi dunajski in drugi listi. Graška „Tagespost“ je imela celo telegram, v katerem je bilo rečeno, da imenovanje je zagotovljeno po prizadevanju dveh primorskih škofov, katera imenuje. Iz tega bi bilo sklepati, da imenovanje je uže blizu in da nekdo hiti, si roke umiti. Kdor zagovarja dobro stvar, ni mu treba, da jo zvraca na druge; sam naj prevzame za njo odgovornost.

Ljubljanski škof imenovan je po poročilu vladnih listov prečastni gospod Jakob Misia, kanonik sekovskega kapitla v Gradcu in vodja ondašnje škofijske pisarne. Oni kandidat torej, ki se je v pismih priporočal za ljubljanski škofijski sedež in kateremu je bila celo neka dunajska glava naklonjena, je propadel. Ni se čuditi, če mislimo na lepo priporočilo, katero mu je dal neki slovenski dnevnik. Neki drugi kandidat bi bil sicer večinoma zahtevam ustrežal, ali njegovo imenovanje bi vendar ne bilo uzročilo splošnega veselja med kranjskimi Slovenci. Slavni vladi se je zdelo, da tam, kjer so stvari uže tako nekako napete, bi ne bilo dobro prilivati olja, zato se ni potegovala zanj čez mero. Najljubši kandidat bi bil Kranjec nek dunajski gospod, ali ta ima nesrečo, da je premalo elastičen. Ker je zdaj na Kranjskem pri pletenju po lestvicah raznih služeb, kakor se zdi, glavna lastnost elastičnosti, zaprta so onemu gospodu vrata v domačo deželo? V tej ne sicer preveč težavni situaciji prišel je na pomoč graški kanonik, ali bolje rečeno: ko so ljudje mislili, kako bi pri tem opisovanju kako „kunšno“ naredili (Kranjci so imeli zadnje škofo večidel iz svoje srede), dejal jim je Bog škofa na jezik, kajti iz vsega, kar nam je znano o novomenovanem škofu, rojenem Slovenci l. 1838. v sv. Križi pri Ljutomeru na Štajerskem, posnemamo, da je mož po volji božji, ki bo vladal svojo čredo v evangelskem duhu, braneč jo pred očitimi in skritimi napadi, ki združuje z resnično pobožnostjo globoko bogoslovsko vedo, nenavadno izurjenost v vsakovrstnih upravnih duhovskih zadevah, milobo zunanjih oblik, ljubezen do človeka, kristijana in svojega roda, neupogljivo stannovitost, prepričanja, blagodejen pogum na vsako stran in vztrajno delavnost na pisateljskem, uradniškem in duhovskem polju. Takega škofa pozdravljamo s posebnim veseljem in nadejamo se, da šad njegove delavnosti bo segal daleč okrog. Na mnogo leta!

Mlekarstvo imenuje se knjižica, katero je spisal Gušlav Pirc, tajnik c. k. kmetijske družbe kranjske in kmetijski potovalni učitelj za Kranjsko. V berilo je vtisnjenih 50 slik. Založila in izdala je knjižico c. k. kmetijska družba kranjska in stane knjiga s poštnino vred 10 kr. Živinovrcem toplo priporočamo.

mo to knjigo, ki je tiskana v Blaznikovici, v Ljubljani.

„Zlati ključ za srečne volitve“ je knjiga, ki jo žici, v kateri so ponatisnjeni iz „Mira“ slovenskih litvah in koroškem deželnem zboru. Knjiga je namenjena koroškim Slovencem, a podoben je za vsakega narodnjeka. Izšla je v tiskarni družbe sv. M. o. hora.

Listnica uredništva g. Staske slavlja, prepozno dobili in zaradi vsebine ne več prepozno. Sl. starešinstvu na T.: pustimo, ki se reši sama ob sebi. — G. dop. iz gor. o. o. e. menimo, da bi malo pomagalo, morela pa vendar se porabimo.

Št. 711.

Razpis učit. službe.

V tukajšnjem okraji se s tem razpisujejo učiteljska mesta enorazrednic: v Bišnji, Cepovanu, na Dolu pri Ajdovščini, v G. ar. j. h. in Ajdovščini, v Kronbergu in v Cerovski.

Dohodki: za def. učitelje tega okraja istih, ki jih sedaj uživajo; za vse druge učitelje po 3. plačilni vrsti. dež. š. postav 10. marca 1870. in 4. marca 1879.

Prosilci naj vložijo sem le svoje prošnje s postavnimi spričevali do 5. avgusta t. l.

C. K. OKR. Š. SVET V GORICI
dne 19. junija 1884.

Mlatilnica

slamnoreznice in žitočistilne stroje odlikuje po strogo fabriški ceni

J. C. DEMSCHER.

Železnike (Oberkrain).

Kar ne pristuje, radi zamenjamo.

SAMO

pri Ignaciji Steinerji v Gorici,

nasproti nadškofijski palači,

moreš si priskrbeti po ceni trdno in lepo obleko narejeno ali po meri.

Za pomladanski čas dobiva se ta: 1000 celih oblek z volne po gl. 8 do 30; 750 povrhnih sukenj z volne „ gl. 8 „ 22; 2000 volnenih hlač „ gl. 2,75 „ 8; 1500 volnenih jop „ gl. 5 „ 15; 800 oblek z volne za dečke in otroke „ gl. 2,50 „ 8.

Ogromna zaloga tkanin za obleke po meri. Blago na ogled dobi na dežel. in koro. se oglasi, brezplačno in poštne proso.

Ima svojo krojačnico.

Kar ne pristuje, radi zamenjamo.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega

To priprosto in varno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in v vsaki bolezni, da se dokaže njegovo moč. Če se le rabijo nekatere določne bolezni. Prav izredno per hemorojde, proti boleznim na vranici, proti črevesnim boleznim, pri ženskih mesečnih glistam, zoper beli tok, bojaz, zoper bitje sreter čisti, zoper obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah, naročbe in pošiljave pa edino v lekarni C. Zanetti in G. B. v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. v Gorici. Ena steklenica stane 30 novcev.

KNJIGAR

F. WOKULAT

v Gorici

Na naslednje važne bogoslovne knjige iz zaloge Herdera, Pusteta, Manza, Kirchheima in drugih vedno na prodaj in jih pošilja radovoljno na ogled.

Alzog, Kirchengeschichte 2 zv. gl. 9.60 — Wetzel, Kirchengeschichte v snopičih po 60 kr. — Predigari in druge molitvene knjige. — Egger Prolegomena 1878; namesto 4 gl. 80 kr. le 2 gl. 40 kr. — Hattler, Wanderbuch f. d. Reise i. d. Ewigkeit v snopičih po 30 kr. — Gühr, Messopfer 4 gl. 60 kr. — Ilg, Geist des hl. Franciscus, 3 zv. 7 gl. 60 kr. — Jungmann, Beredsamkeit, 2 zv. 7 gl. 20 kr. — Aesthetik 7 gl. 20 kr. — Kaulen, Einleitung i. d. hl. Schriften, I. Theil 1 gl. 20 kr. — Kirche u. Protestantismus, III. Aufl. 2 gl. 40 kr. — Kist, Exempelbuch für Priester u. Volk, I. zv. 2 gl. 52 kr. — Kraus, Kirchengeschichte, II. Aufl. 7.20 — Kurz, Predigten über d. laur. Litanei, 3 gl. 60 kr. — Lehen, Weg zum inneren Frieden, 1 gl. 35 kr. — Mach, Nothwendigkeit d. Offenbarung Gottes, 2 gl. 60 kr. — Marianisches Kirchenjahr, 1 gl. 80 kr. — Pesch, Die grossen Weltäthsel, 2 zv. 12 gl. — Rohrer, Maria Joseph, nova izdaja v 25 snopičih 4 gl. 60 kr. — Rolfs, Kirchengeschichte, II. Aufl. 6 gl. — Schmidt, Sonn- u. Festtagspredigten, 2 zv. 7 gl. 62 kr. — Schmidt, Manna quotidianum Sacerdotum, 3 zv. 5 gl. 40 kr. — Thalhofer, Liturgik, I. zv. 1, 2 gl. 40 kr. — Vehrung, Kirchenrecht, 8 gl. 40 kr. — Weber, Kirchenhistorie, III. Aufl. 3 gl. 60 kr. — Weiss, Apologie des Christenthums, 3 zv. 9 gl. 16 kr. — Weninger, Diverse Predigten. — Westermayr, Populäre Predigten, 2 zv. 6 gl. 30 kr. — Zollner, Bibliothek f. Prediger, 7 zv. 20 gl. 40 kr. — Haffner, Geschichte der Philosophie, 7 gl. 44 kr. — Stöckel, Lehrbuch der Philosophie, 2 zv. 7 gl. 56 kr. — Stöckel, Geschichte der neueren Philosophie, 2 zv. 9 gl. — Colmar, Predigten 29 snopičev po 24 kr. — Toussaint, Predigten auf alle Sonntage 2 gl. 40 kr. — Evers, Martin Luther, Abth. 1-5 7 gl. 2 kr. — Stolz A., Gesamt. Werke, 12 zv. vezani 34 gl. 20 kr. — Priporočam tudi svojo knjižnico za posodo lepodelnih del v 4 jeziki.

Jožef Pallich.

Jožef Pallich,

knjigar in papirar v Gorici na Travniku,

priporoča svojo bogato zalogo šolskih knjig, iz c. k. zaloge šolskih bukev za vse šole na deželi kakor tudi za gimnazije, za realne in za vse druge ljudske in privatne šole. Svojo zalogo pisnega in zavitega papirja iz ljubljanskih in dunajskih papirnic priporočam posebno slavni c. k. okrajnim sodnijam in občinskim uradom. Pisme knjižice vsake vrste, črtilo, svinčniki, peresa, pisemski papir, španski vosek in vse druge pisne in pisarniške potrebščine so vedno na prodaj po cenah, ki se ne bojé tekmovanja. Molitvene knjige v slovenskem, nemškem, italijanskem in francoskem jeziku. Priporočam se dalje v hitro poskrbljenje vsega, kar kdo potrebuje v književnem oziru. S hitro in natančno postrežbo upam pridobiti si vedno večjo naklonjenost slavnega občinstva ter vedno boljše zadovoljiti častite odjemalce.

Jožef Pallich.

Št. 447.

Razpis službe.

V tem okraji ste razpisani službi učiteljev-oditeljev na enorazrednicah v Otaleži in na Gradcu za definitivno nastavljenje z dohodki po postavi 10. marca 1870. in 4. marca 1879.

Prošnje s postavnimi spričevali sposobnosti je vložiti do konca meseca julija t. l. po predstavljenih oblastnjah.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET

v Tominu, 17. junija 1884.